

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci žalobkyně: **O.O.**, zastoupené: *Mgr. Martin Janča, advokát, Mikulášské náměstí 487/11, 326 00 Plzeň*, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**, pošt.schr.21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3.2.2016 č.j. OAM-952/ZA-ZA04-P16-2015,

t a k t o :

- I. **Žaloba s e z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á n á r o k na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobkyně v žalobě namítala, že je v případě jejího návratu na Ukrajinu ohroženo její

bezpečí a existuje důvod pro její setrvání v ČR pod mezinárodní ochranou. Podle žalobkyně se žalovaný nedostatečně vypořádal s její výpovědí týkající se výhrůžek proti stoupencům tzv. banderovců či jejich příbuzných. Pokud kdokoliv hrozí druhému tím, že na dveře domu žalobkyně napíše heslo obsahující pohrůžku usmrcením, jde dle žalobkyně o reálnou hrozbu. Autor takového nápisu totiž vyhledal konkrétní dům, jehož obyvatele považuje za osoby, které jsou buď nepřímo přes své příbuzné, spojeny s určitým režimem či politickým smýšlením a za toto stoupenectví jim hrozí smrtí. Žalovaný považuje tvrzení žalobkyně bez jakéhokoliv důkazu za účelové a zmiňuje je pouze okrajově ve svém rozhodnutí, ač jde o argument nejzávažnější. Dále žalobkyně opakovala podpůrné argumenty směřující k důvodům možnosti zvláštního zřetele, tedy že důsledky napadeného rozhodnutí spočívají především v nepřiměřeném zásahu do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně od přicestování v roce 2004 nebyla celou dobu v domovském státu a došlo u ní k přetrhání rodinných vazeb. Rovněž obě její děti žijí v ČR. Žalobkyně zde pobývá déle než 10 let, řádně plní své povinnosti a chová se v souladu se zákonem. Podle žalobkyně je napadené rozhodnutí nepřiměřené z hlediska jeho dopadu do jejího soukromého a rodinného života a je ryze formalistické.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že skutečnost, že žalobkyně má obavy z návratu do země původu kvůli dluhu u soukromé osoby, jehož výši už ani přesně nezná, nelze dle ustálené judikatury považovat za azylově relevantní skutečnost. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.3.2004 sp.zn. 3 Azs 22/2004, podle něhož „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany práv u státních orgánů.“

Součástí správního spisu je žádost o udělení mezinárodní ochrany z 9.11.2015, kde žalobkyně uvedla, že opustila svoji vlast v srpnu 2004, aby si vydělala nějaké peníze. Měla dvě malé děti, byla s nimi sama a potřebovala vydělávat. O udělení mezinárodní ochrany žádala proto, že má rodinu a bojí se situace na Ukrajině, kam se nemůže vrátit. Má tam dluh ještě z doby, kdy odjela do České republiky, půjčila si peníze na cestu. Nyní se také bojí válečné situace. Její dědeček a babička byli za komunistů mnoho let ve vězení jako banderovci a nyní někdo rodině na vrata psal „smrt Banderi“. Je ve spojení s matkou a ta jí to říkala. Žalobkyně sama se o politiku nijak nezajímá. Prostě se nechce vrátit, děti má tady, tam nic nemá. V případě návratu do vlasti se bojí, že má dluh, a neví, co by řekl věřitel, nesleduje politiku a neví, jak by se k ní lidé stavěli s ohledem na to, že její dědeček byl banderovec. Součástí správního spisu je i předchozí rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu z roku 2005, kdy řízení bylo zastaveno z důvodu nepřipustnosti žádosti, neboť příslušným k vyřízení bylo Maďarsko. K tomuto žalobkyně při pohovoru uváděla, že se o ukončení řízení o udělení mezinárodního azylu dozvěděla až v roce 2014 vzhledem k tomu, že rozhodnutí bylo doručováno náhradním způsobem vyvěšením. Dozvěděla se o tom, až když byla zadržena policií. Policie jí poradila, protože zde má děti, že by mohla žádat o sloučení. Žádala i o vízum na strpění. Dostala však vyhoštění na rok a výjezdní příkaz. Známi jí poradili, aby podala odvolání a následně žalobu. Podala ji však po lhůtě, soud to neřešil, takže dostala opět výjezdní vízum a přišla požádat o azyl. Již před rokem 2013 věděla, že je tady nelegálně, prostě čekala, až ji chytanou, byla šťastná, že je tu se svými dětmi. Její dcera je tu od roku

2007 a její syn od roku 2013. Když studoval na Ukrajině Právnickou fakultu a když začaly události na Ukrajině, požádal o studium na Západočeské univerzitě a teď studuje v Plzni politologii. K možnosti legalizace svého pobytu uvedla, že by musela nejdříve na policii a pak jet na Ukrajinu a to nechtěla. Udělala by to, kdyby věděla, že bude schopna si tím vyřídit doklady, ale už se spálila v roce 2004, zaplatila peníze a žádné doklady nedostala. Nechtěla by, aby její děti zde byly nelegálně. Na Ukrajinu se nechce vrátit, protože tam nic nemá. Bojí se o svůj život, má zde své děti, navíc tam má dluh a neví, jaká je tam situace, jestli tam má někdo rád Banderu nebo ne. Psali jim na plot „Banderům smrt“. Má strach, že jí připomenou, že děda byl Banderovec, je tam teď hodně stran, skupin a žalobkyně se toho bojí. Na Ukrajině nikdy nebyl pořádek, je tam bezpráví a každý si dělá, co chce. Její děti zde budou mít budoucnost. Kvůli nim zde byla nelegálně. Když byly malé, nebyla ani žádná válka, ale neměla jim tam co dát jíst. Bylo to tam strašné. Na dotaz, jaký má dluh, uvedla, že je to už 10 let a že neví. Když jezdívá její dcera domů, věřitel vyhrožuje, ať si žalobkyně nemyslí, že to nezaplatí. Dříve nějaké peníze posílala, pokud měla, ale by v tom ještě úroky a teď neví, kolik to dělá. Na Ukrajině je nejvíce v kontaktu se svojí matkou, která chodí k sousedce na Skype, a žalobkyně je s nimi občas ve spojení. Rodina měla problémy kvůli dědovi a babičce. Nechce, aby její děti měly takové problémy, proto jsou zde v ČR a řádně žijí. I kdyby se musela vrátit na Ukrajinu, zase by se chtěla vrátit do České republiky. Sleduje spíše, co se děje zde, než na Ukrajině. Možná, kdyby se na Ukrajinu vrátila, šla by ke své matce a žily by z jejího důchodu, na Ukrajině totiž žádná práce není. Zda se jí dotýká současná zhoršená bezpečnostní situace na Ukrajině, to nevěděla. Nevěděla ani, jaké jsou tam skupiny, nebyla tam 10 let a vůbec ukrajinskou politiku nesleduje.

Správní orgán opatřil do spisu informace týkající se situace v zemi původu. Jedná se zejména o informace Ministerstva zahraničních věcí z 21.5.2015, kde se uvádí, že ukrajinská legislativa postih neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu ze strany státních orgánů neumožňuje a zastupitelský úřad v Kyjevě nedisponuje informacemi o znevýhodňování či diskriminaci těchto osob ze strany státních orgánů. Dále je zde zpráva Freedom House z 28.1.2015 na téma Svoboda ve světě v roce 2015, Informace Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015 k posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině, Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině z 15. srpna 2015 pořizená úřadem OSN pro lidská práva. Podle protokolu ze dne 5.1.2016 žalobkyně byla se všemi podklady, které jsou součástí správního spisu, seznámena, nechtěla jejich doplnění a dále se nechtěla k věci vyjádřit.

V žalobou **napadeném rozhodnutí** žalovaný zkonstatoval, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné činit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla relevantním způsobem pronásledována. Výslovně uvedla, že ona sama, ani nikdo z její rodiny není z žádné politické strany či organizace a nikdy nebyli. Rovněž se nezmínila o jakýchkoliv veřejných aktivitách, které by se daly považovat za uplatňování politických práv a svobod. Správní orgán dále nedospěl k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalobkyně neuvedla ve vztahu ke své osobě žádné problémy s ukrajinskými státními orgány či jinými složkami, které by souvisely s její rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální

skupině nebo s politickým přesvědčením, pro které by se obávala návratu do vlasti a žádala o mezinárodní ochranu v České republice. Výslovně sdělila, že proti ní ve vlasti nikdy nebylo vedeno trestní stíhání. K tvrzenému důvodu žádosti, jímž je legalizace pobytu v ČR, protože zde žijí její děti, správní orgán konstatoval, že výčet důvodů azylu podle § 12 písm. b) je taxativní, tedy jiné skutečnosti, než zde uvedené, nezakládají důvod pro udělení azylu. Snahu legalizovat si na území ČR pobyt nelze důvodům pro udělení azylu podřadit. Žadatelka může využít k úpravě svého pobytu institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jak měla učinit již dříve, neboť zde pobývá od roku 2004 nelegálně, čehož si byla a je vědoma. Dále na Ukrajině žijí její sourozenci a matka, se kterou by mohla dle svého výslovného vyjádření po návratu do vlasti žít. K tvrzené snaze legalizovat si pobyt, protože se na Ukrajinu nechce vrátit kvůli dluhu, správní orgán znovu zopakoval, že výčet důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. b) je taxativní a žadatelkou zmíněný dluh, který má mít ve vlasti již 11 let, je čistě její záležitostí soukromé povahy, věřitelem nejsou evidentně ukrajinské správní orgány, a proto z pohledu zákona o azylu není naprosto relevantní. Žalobkyně rovněž neprokázala žádné ohrožení osoby, pokud by uvedený dluh, jehož částku ani nespecifikovala, a který trvá již od roku 2004, a navzdory údajným výhrůžkám věřitele při cestách dcery žalobkyně do vlasti se jim nikdy nic nestalo, natož pak v rovině ohrožení základních lidských práv. Ohledně probíhajícího vojenského konfliktu v zemi původu žalobkyně, tento se dle správního orgánu dotýká veškerého obyvatelstva bez ohledu na jeho rasu, národnost či politickou příslušnost. Přitom mezi důvody relevantní z hlediska možnosti udělení azylu se rozhodně toto neřadí, neboť dle Příručky kritérií pro přiznání postavení uprchlíka na základě Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se postavení uprchlíků, osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě ozbrojeného národního nebo mezinárodního konfliktu, nejsou považovány za uprchlíky. Správní orgán nepřehlédl, že žalobkyně opakovaně tvrdila, že se o situaci na Ukrajině vlastně vůbec nezajímá, což správní orgán nemůže rozhodně považovat za dostatečné vysvětlení v případě, že právě na situaci na Ukrajině se žalobkyně odvolávala. Dále správní orgán konstatoval, že žalobkyně pochází ze Zakarpatské oblasti Ukrajiny, které se aktuální bezpečností problémy východní Ukrajiny nijak nedotýkají. K tvrzení žalobkyně, že její dědeček byl banderovec, a proto má strach, neboť jim na plot psali „Banderům smrt“, správní orgán konstatoval, že ani toto nelze zařadit mezi azylově relevantní pronásledování. Žalobkyně zde hovořila pouze hypoteticky o problémech jí hrožících a žádnou konkrétní skutečnost, která by se co do intenzity a původce dala považovat za relevantní dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Dle názoru správního orgánu se žalobkyně nyní účelově pokouší vzbudit dojem o problémech ve vlasti z důvodu její snahy zlegalizovat si v České republice pobyt poté, co zde žije více jak 10 let vědomě nelegálně. Správní orgán neshledal při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Ohledně možnosti udělení humanitárního azylu se správní orgán zabýval sociální, rodinnou a ekonomickou situací žalobkyně a přihlédl k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Na závěr znovu nenalezl žádný zřetelný důvod podle § 14 zákona o azylu. Žalobkyně je dospělou, svobodnou, plně právně způsobilou osobou, schopnou vykonávat práci, která si může bez problémů zajistit životní potřeby. Rovněž její děti jsou zletilé, mají zde legální pobyt, žalobkyně s nimi ostatně trvale nežila již od roku 2004, kdy od nich odešla do České republiky. Ani v tomto směru tak správní orgán neshledal zvláštního zřetelného důvodu pro udělení humanitárního azylu, nadto pro udělení tohoto typu azylu není právní nárok a

žalobkyně se ho ani výslovně nedomáhala.

Ohledně možnosti udělení doplňkové ochrany podle §14a odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu, správní orgán nenalezl a žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by jí mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma v souvislosti s uložením nebo vykonáním trestu smrti. Správní orgán se zabýval i otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Dle správního orgánu lze doplňkovou ochranu tohoto směru hledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv kde vůbec nastat nemusí, či jen v případě přidružení se jiných okolností, které dosud nelze předjímat. Správní orgán nezjistil žádnou skutečnost v tom směru, že by žalobkyně na Ukrajině byla vystavena skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy dle § 14 a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně nikdy neměla problémy se státními orgány své země a ve vlasti proti ní nebylo vedeno trestní stíhání. Důvodem jejího odjezdu z vlasti byly výhradně ekonomické důvody. Na základě opatřených informací nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobkyně byla po návratu do vlasti jakkoliv postižena za svoji azylovou žádost. Správní orgán odkázal na informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 21.5.2015, z nichž vyplývá, že ukrajinská legislativa neumožňuje postih neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu a zastupitelský úřad v Kyjevě nedisponuje informacemi o znevýhodňování či diskriminaci těchto osob ze strany státních orgánů. Dále správní orgán konstatoval, že území Ukrajiny je administrativně rozděleno na 24 oblastí a pouze ve dvou z nich panuje stav zhoršené bezpečnostní situace, jde o Lugansko a Doněcko na východě země. To vyplývá například z informace Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní. Žalobkyně přitom přichází ze Zakarpatské oblasti na západu země a této oblasti se zhoršená zmíněná situace netýká. Žalobkyně ani neuváděla žádné konkrétní informace v tomto směru, přestože je dle svých slov v kontaktu s matkou a se svými sourozenci, kteří v uvedené oblasti žijí. Dle správního orgánu tak v zemi původu žalobkyně, zejména v Zakarpatské oblasti, neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledek by bylo možno podkládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu.

Žalobu soud neshledal důvodnou.

Soud se ztotožňuje s argumentací uvedenou v žalobou napadeném rozhodnutí i s tím, že hlavním důvodem žalobkyně, nijak neskrývaným a výslovně uváděným, pro podání žádosti o udělení mezinárodního ochrany v daném případě je snaha legalizovat pobyt, nadto až poté, kdy zde žalobkyně řadu let nelegálně žila, dokud nebyla odhalena policií. Takové okolnosti v žádném případě není možné podřadit důvodům, pro které lze azyl udělit. Legalizace pobytu v ČR je prováděna výhradně na základě pravidel upravených v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Ohledně žalobního tvrzení, že žalobkyně se obává návratu do vlasti a má odůvodněný strach z pronásledování proto, že její dědeček s babičkou byli stoupenci skupiny tzv. banderovců a na dveřích měla jejich rodina nápis „Smrt Banderům“, soud tento důvod rovněž neuznal, neboť na žalobkyni konkrétně se tato událost nevztahovala. Žalobkyně dle svého vyjádření naopak nijak politicky aktivní nebyla a o politickou situaci na Ukrajině se nezajímá, jak je zřejmé z její výpovědi. Neuvedla žádné konkrétní okolnosti, z nichž by bylo možné

vyvozovat, že by žalobkyně sama mohla být ve vlasti terčem pronásledování.

Jak správně poukázal žalovaný, ani případné výhrůžky za strany věřitelů nejsou relevantním pronásledováním ve smyslu zákona o azylu, neboť jejich původcem není stát, ale soukromé osoby.

Pokud jde o námitku v žalobě, že je napadené rozhodnutí nepřiměřené z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života žalobkyně, tato námitka směřuje do ustanovení § 14 zákona o azylu. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný se zabýval otázkou možnosti udělení humanitárního azylu i z hlediska osobní, sociální a rodinné situace žalobkyně, a s jeho závěry se rovněž soud ztotožnil. Samotná okolnost, že v ČR legálně žijí děti žalobkyně, není důvodem zvláštního zřetele hodným, který by mohl odůvodňovat udělení humanitárního azylu.

Soud souhlasí i se závěry a s odůvodněním žalovaného, který došel k závěru, že podmínka stanovená v § 14a azylového zákona není splněna, tedy že žalobkyni vážná újma nehrozí. Žalobkyně neuvedla a ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobkyni hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma. Žalovaný se zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobkyně byla vystavena na Ukrajině skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jak již bylo shora uvedeno, z informací o zemi původu žalobce bylo zjištěno, že zhoršená bezpečnostní situace panuje ve 2 oblastech z celkového počtu 24, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena. Konkrétně se jedná o Doněckou oblast a Luhanskou oblast. Ve zbytku země, vč. žalobkyní dříve obývané Zakarpatské oblasti, je bezpečnostní situace stabilní.

K důvodům pro udělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu, soud poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který dovodil, že situaci na Ukrajině nelze klasifikovat jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2015, č.j. 7 Azs 264/2014). Soud se proto ztotožňuje s žalovaným v tom, že v zemi původu žalobkyně neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Soud neprovedl navržený důkaz účastnickou výpovědí žalobkyně, neboť je zjevné ze spisu a žalobkyně to ani nezpochybnila, že měla ve správním řízení dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření, pojmenování situace a ke sdělení důvodů, pro něž žádá o udělení mezinárodní ochrany. Na to byla dotazována při pohovoru i v rámci podání žádosti, a při seznámení s podklady pro rozhodnutí již další okolnosti nechtěla uvádět, ani v rámci vyjádření žalobkyně při jednání před soudem nebyly uváděny nové skutečnosti.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 6. června 2016

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková